

Sy-li spěwač,  
Pilnje dělač,  
Strowja če  
Swójbny statok  
A twój swjatok  
Zradny je.

Za staw sprócony  
Napoj mócný  
Lubosé ma;  
Bóh pak swérny  
Přez spař mérny  
Čerstwość da.



Njeh ty spěwač,  
Swérne dželač  
Wšedne dny;  
Džen pak swjaty,  
Duši dety,  
Wotpođn ty.

Z njebjes mana  
Njeh či khmana  
Žiwnosć je;,  
Žiwa woda,  
Kiz Bóh poda,  
Wokrew čel!

## → Sserbske njedželske lopjeno. →

Wudawa ho kóždu žobotu w Ssmolerjez knihiczscheječni w Budyschinje a je tam sa schtvrtołetniu píchedplatu 40 pj. dostacž.

### Njedžela Palmarum.

Mark. 11, 1—10.

Palmarum — tole mjeno njedžele naš na to dopomija, so Žesuš něhdý pod wyskanjom jutrownych pucžowarjow do Jerusalema nuts czechnesche a fakt jemu meje a selene hałosy na pucž seželechu. Posdžischo je bo to prajilo, so žu to palmy byłe, so bychu jeho czeſczili kaž ferschtu, kiz bwoj lud wopyta. To nam scženik dokladnje powjeda. Najwjetscha ważnosć tejele njedžele pak w tym leži, so nuts wjedże do cziechego tydženja, kaž běſche jeho nutsczechnjenje nutsczechnjenje k czerpjenju. Pschetož kaž kral wón nuts czechnesche, ale kaž skostnik bu sa někotre dny sažudženy, czechnesche s kschizom na khribjecze sažo won, so by na Golgatha wumrjel. Tak nam njedžela Palmarum praji: „Hladaj na bwojeho krala, kiz k smierci dže, a pchewodž jeho na jeho martratskim pucžu!”

Kak chzemh my jeho powitacž?

1. S ponižnej a
2. s džaknej wutrobu.

1. Scženje počasuje nam Žesuža jako ponižneho Sbóžnika, kótryž chze bwojich w ponižnosći, niz s mozu k ſebi czaħnycz. Tehodla wón we ferschczinskej pýsche nuts njeczechnuje do Jerusalema, ale to je jednory čah: žani blyschczazj stražowarjo wokoło njeho, ale w khudej pucžowarskej drascze a na wózle, kótryž njebesch sa ſlužbu

we wójnje poſtajeny, pchewodžany wot mało ſwérnych. (Scht. 1—7.) Ale tam czi ktwiedženszj pucžowarjo jemu pchivyslachu jako ſwojemu Wumoznikej — to jednore waschnje jich njemylesche. Tak tež naš mylicž nježmě na Žesužu, dokelž we ſwonkownym blyschczu wustupił njeje. To jednore waschnje nam jeho ponižnosć ſjewi, a fakt mohli jemu ſlepje holdowacž, jemu napschecziwo hiež hacž ponižni? To placzi wožebje w cziechim tydženju. Pschetož tehdom je Žesuž bo hiſchcze wožebje jako ponižny ſjewił, je wſchu hanibu ſnježt, je bjes mortkotanja ſwoje žiwenje wostajil. W tym wſchém wón nam pchivola: Budżcze mi runi a khodźce ſa mnú w ponižnosći! Tajke napomianje je nusne, dokelž bo wot pchinarodženja k hordosći khalamy. Hdyž běſche Žesuž ponižny, fakt wjese bôle dyrbimy my ponižni bycz! Jak to ſknesowi wucžobnizy pak mamý bo tež ſwetej napschecziwo jako ponižni wo-pokasacž. A ponižnosć počasuje bo wožebje w cziechim czerpjenju. Pschetož nam dže bo podobnje kaž Žesužej: my budžemy hanjeni a ſazpjeni, kaž by to ſlóscz była, so bo kſcheczijenjo mjenujemy. To budžemy lohko hórzy a hněwni. Ale my dyrbimy na Žesuža hladacž, kótryž je ponižne wſchitku hanibu nježl. Tajka ponižnosć dyrbi naš napjelnicž, hdyž dyrbi Žesuž ferschta naſchego žiwenja bycz. Hordych a tajkich, kiz czerpicz njemóža, njeha wón ſa bwojich wuſwolicz. Žesuž, tón ponižny, wubudž naš k ponižnosći; to je jemu najlubsche powitanje.

2. S džakownej wutrobu. (Scht. 9 a 10.) Lud niz jenož bwoju wježelosć ſjewi, so je Žesuž tón ſlubjeny

pschischoł, ale tež sjaownie ſo Bohu džakuje, kiž chze žedzenie pobožnych dopjelnicž a kraleſtvo wózta Davita w starym blyſtežu ſaſo poſtajicž — pschetož teho ſo wot Jeſuſa nadžachu. My mamy, doſelž to hiſteže wjele ſlepje wěmy, hiſteže wjele wjazy pschicžny, Bohu ſo wutrobnje džakowacž, ſo bychmy ſ tym Sbóžnikę hoſdowali. Hdyž tež Hoſianna njewolamý, hdyž Sbóžnika na pucžu czerpjenja pschewodžamý, chzemý tola kħwalicž, ſo je w Božim mjenje a po Bożej porucžnoſci tón pschischoł, na kotrehož ſu wſchitzy pokutni hrēſchnizy wot ſpočatka ſwēta czakali, ſo je psches njeho hnadne kraleſtvo poſtajene, wot kotrehož bēſche Davitowe kraleſtwo jenož klabu wobras a ſo ſo wón tež ſmjerze bojal njeje, ſo moſli bycz ſtawy jeho kraleſtva. Ale my chzemý ſo tež Sbóžnikę ſamemu džakowacž, a to njemóžemy ſlepje poſtaſacž, hacž ſ tym, ſo na jeho evangeliſon poſluchamý a ſo k njebjeſkemu Wótzej poſtaſacž damy. Psches poſluſhnoſcz a ſwērne kħodženie ſa nim jemu ſwoju, džakownoſcz najlepje poſtaſamý a jeho najlepje powitamý jako ſwojego Knjeſa a krala a Wumoznika.

So by nam czic̄hi tħodžen ċiohnowaný był, dyrbi Jeſuſ Khrystuſ, naſch ferschta žiwenja, kiž je kſchij noſyl, nam ſtajnje psched wocžomaj ſtejecž a ſwoju ponižnoſez kaž tež ſwoju luboſcz ſjewicž. Potom budžemy wabjeni, ſa nim w ponižnoſci kħodžiež a jemu jeho luboſcz we ſwērnoſci džakownije ſaplaczicž. Hamjen.

### Golgatha.

Drje wjele horow jima  
Zow wóczko člowjeka;  
Tu wažnoſcz žana nima  
Kaž hora Golgatha.

Hdże hora je, kiž bliži  
Nam takle njebjeſa?  
Schto Božu miloſcz niži  
A nam tak kaž Golgatha?

Sso i kſchijza wužorluye  
A nam i kraja do kraja  
A naſch hrēch wucžiſcžuſe  
Krej ſwjata i Golgatha.

Synk wyschſich harſow brincži  
Tam ſbóžne glorijs  
A wěčna kħwalba klinči  
Sa jehnjo i Golgatha.

Tam naſtaj czic̄he kħodj,  
O duſcha wérjaza!  
Slož hrēch a wſchitke ſchlodj  
Pod kſchij na Golgatha!  
  
Dha ſbóžni w njebju praia:  
Kaž derje ſo czi ſta!  
Pucž do Božeho raja  
Tón dže psches Golgatha!

K. A. Fiedler.

### Ci lěta w Ruskej.

Historiſka originalna powieſć ſ Napoleonowych wójnow.

Spišal M. A. Kral.

(Skōneženje.)

Zyku naſhmu nětko ſwinje paſych na ſcheroſkich ladach. To bě wostudle dželo, kiž ſo mi doſlo njeļubjeſche. Duž w pôſdnjej

naſhymje wostajiwſhi wſho prjecžku džech, a ſo ſaſo psches rěku Bug pschewejſych. Syma bě ſo hižom pschibližila, ſ nowa woħdawasche mje puſta hola, ſaſo dyrbjach w ſněſy brodžicž doſhe, doſhe dny.

Zaſo junu taſ we ſwojich myſblach w ležu dale ſahach, mje ſanki pschesczehných, na kotrejch tſio koſakojo ſedžachu, koſiž kaž njemđri dale jēdžechu. Tola mjeſeſche jedyn ſ nich telko kħwile, ſo mje ſ czežkim kħudom poſchwika, prajiz, ſo njejſhym ſ pucža ſchoł, ſchtož pak bě kſa. Woni jēdžechu dale a ja móžach njefazkužene puſki ſam njefcz. Doſlo pak njetrajeſche, dha pschiběža jačlo ſchitwórtu koſak ſa nimi a praschesche ſo mje, hacž jeho towarſchow wiđjal njeſhym. Wſchitzy ſchitwirjo běchu koſalkzy offiziierojo a tamni běchu w pjanosceji wucželli. Duž nětko w hromadže ſa nimi ſahachmoj, hacž jich w małym měſtacžku ſaſo doſčezeſchmoj. Duž po pucžu rēčachmoj to a tamne, hacž mje ſkonežnje mój koſak naręčza, ſo dyrbu ſaſo do wójska ſtupiež, kiž w bližſhim čaſzu do Franzowskeje pocžehnje. Ma mjeſeſche mi do myſlow pađe, ſo je ſnanoo to tola najlepſha iſklađnoſcz, ſaſo do wótzneho kraja abo tola do Němzow pschińcž. W měſtacžku, do kotrehož pschińdžechmoj, ležesche runje wotdžel russich peschkow; k tym ſo podach a buč tež hižom ſa wojska pschijath. A hlej, bóřſy pschikafnja pschińdže, ſo dyrbimy ſo pomalu k němſlim mjeſam ſežahnyež. Duž po pucžu pak mje wot peschkow prjecž wſachu a mi konja dachu. Taſ buč druhí ras kħeżorſki rufi jēſdnik a pucžowanje ſpēchniſcho džesche. Ma pucžu pak w někotrymžku li domje hoſpodowachmy, hdżež hižom ſēta doſlo na wróženje teho abo tamneho lubeho wotčakowachu, kiž bēſche tež psched lětami ſobu do Ruskeje czaħnyk. Někutra macž je ſo naſ napraſchowała, hacž ſnanoo jejny ſyn tež tu wot ranja ſobu njepſchińdže, ſ wotſal my pschińdžechmy. Žene wójsko po druhim drje mjeſy pschekroči, ale horzo domoj hladaný ſo niħdy njeworōčzi — wón ſpasche czic̄he w daloſej zuſbje. A tola macžerne wóko ſ holoszu k ranju hlađaſche, hacž ſnanoo ſerja droheje nadžije ſkoro njefazwitaſu.

Hoſpody běchu ſa naſ pschezo taſ někaſ duſchne, runjež bě na nich wiđecž, ſo wójna hiſteže zyle ſabyta njeje, kiž bēſche tehdj zhyli němſki kraj ſameſchała. Nětko tež naſhonichmy, ſo je Napoleon zyle ſbith, a ſo dyrdimy do Pariſa, trón noweho krala podpjeracž.

S někotrymi druhimi towarſchemi pschińdžech junu tež do burſkeho kubka na hoſpodu, na kotrejch wobſtarna macžerka ſama hoſpodarjeſche, doſelž bēſche ſ wudowu. Viſchecželnje bučmy poſitani, a ſtara macžerka nam to a tamne na blido noſchesche; na jejnym lubym woblicžu bě wiđecž, ſo nam wſchitko lubje radu dawasche. Potom pak džesche won na huno, pschelicži naſche konje, pschińdže ſaſo do iſtwy a tež naſ pschelicži, ſ czežka pschi ſebi prajo: „Dženža tež hiſteže ſobu njeje.“ My ſ teho ſpōſnachmy, ſo ma wona wěſče někaſku drohu nadžiju we wutrobje. A hlej, tež wona ſo naſ počza napraſchowacž, hacž ſnanoo jejny luby jenicžki ſyn ſo ſkoro wróžicž njebudže? — Schtož wopomni — jenicžki ſyn — jenicžke džecžo, kotrež je doſlo prjecžku do njeſnateje zuſbý ſahnate, tón ſrošmi horzu nadžiju lubje macžerki. Jejny ſyn bě tež ſobu k počnožy czaħnyež dyrbjal, njebež ſo pak wjazy wróži, a luba macž hižom tſi ſēta na njeho czaſaſche. — My njewiđžachmy, schto dyrbjachmy jej na to wotmolwicž; prajachmy tehodla, ſo je ſnanoo hiſteže móžno, ſo ſo jejny ſan ſaſo domoj wróži, ale ſo ſu tam w zuſbje tež jara, jara wjele towarſchow wostali. Luba macž ſo ſ tajkim wotmolwjenjom ſpoſoſi a woteňdže, prajo: „Dženža tu hiſteže njeje — ale wón wěſče jutſje pschińdže.“ Swonkownje bě drje ſměrowana a ſwoje hoſpodarſtwo derje ſastara, ale we wutrobje ſo nadžija žehleſche, kiž jejne možy pschezo bóle podrywasche. Wona ſo na

psychichod sepjerasche, na psychichod tak njewěsth! Tola syłsow wjazy  
njemějescze we ſwojimaj wečomaj, hdźż ruzh stkyňwſchi psches  
wołno k ranju hladasche. Ssylyh běchu ho hižom dawno s horzej  
nadžiju wuronile. — Nascha wjekełoscz běsche tež zyle přječ, jako  
taſtu hľuboku bołoscz a sczepłiwoscz widžachm̄; mějachm̄ wutrobne  
dželbracze s jejnej želnivosczu. Kóždy džen̄ ho naš wona prasche-  
ſche, hacž ſznamo luby ſyn tola ſkoro njepschińdze. Kóždy džen̄  
psched wjeczorom hladasche psches wołno k ranju ſa jenicek ſruhu  
ſtoteje nadžije. Ale wſchitko bě podarmo, a wona bu pschezo  
směrnischa. — Nam pač czinjescze cžim wjetſchu dobrotu, wboha  
macz, měnjo, ſo budža ſa to tola tež jejnemu lubemu ſynej  
w zubje debrotu wudželecž. — My ſpoſnachmy, ſo drje jejne  
bědne živjenje ke kóznej ſhwata, pschetož wona džen̄ wote dnja na  
mozach wotebjerasche. Pschezo dlěje pschi džele we hľubokich myž-  
lach ſtejescze; ho drje na khlivilu ſhraba, kož by jej nadžija ſ nowa  
wutrobu ſahoriła; ale ſ kóždym dnjom buchu jej hodžinti dlějſche;  
pschezo dlěje wona psches wołno hladasche. — Tak pomimychu ho  
někotre tydženje, hacž junu ſuba macz k nam rjeñh: „Džen̄ka  
pschińdze ſawějſe moj luby ſyn; hejſo-li ho džen̄ka njewrōczi, dha  
ženje wjazy njepschińdze.“ To bě dopoldna a my ho ſ njeju  
roſzohnowachm̄ a jěchachm̄ na ſwoju dženſku ſlužbu. Taſto  
pač ho na poſdnym popołdnju ſažo domoj wróčichm̄ a cžicho  
do jſtwy ſaſtupichm̄, dha ſedžesche bědna hospoſa, wóczhy ſandželiwſchi,  
na ſtole pschi wołnje, ſiž bě k ranju wobroczena. Ruzh mějescze  
faž k wołoschenju we wulkim wježelu wupſchestrjenej, pschetož  
džen̄ka bě lubeho ſyna wołoschała — w njebježach. — My ſym  
ju potom hisheče wſchitzh ſ rowu pschewodžili a ho na to wot-  
hal puſhečežili.

Taſto domoj pschińdzech do wózneho kraja, dha bě won do  
dweju kruchow roſtorhnjeny, a tež naſch luby ſerbſki ſplah bě  
roſdželeny do dweju dželów, tola wěſcze niž we wutrobje. Nětko  
buchu zubnízhy wot ruskeho wójska wotdželeni a domoj roſpuſchczeni.  
Tak tež ja ſwoju ſwobodu doſtach, ale niž na dolho; dyrbjach  
cžahnež ſe ſakſim wójkom na wjeczorne ſtrony Europę, do nje-  
měrnejce Franzowskeje. Napoleona běchu na ſupu Hellenu dowjesli  
a w Parisu noweho ſrola ſe ſtareje ſwójby poſtaſili, a teho  
dyrbjachmy ſakſaciež psched ſamžnymi poddanami w mjenje tých  
móznařjom, koſiž běchu wěžny měr mjes ſobu ſezinili.

„Wěžny měr“, rjane ſłowa! ale kač doſto budža ſudh  
hisheče na tebje wotčaſowacž?! To budže drje tež wěžne wot-  
čaſowanje! Krejſcheleczne njepschestanje, doniž ludh móznařjam  
mječ ſ ruſi njetorhnu, potom ſznamo budža lepsche cžaſhy. Ale  
hdźż ho to stanje?! Wjele ſrwě budže mjes tym ho hisheče  
k njebju wołacz, ploſjenja mnohich měſtow a wžow budža  
mjes tym hisheče njebjo pocžerwjenjecz. Na bitwiſhczach ſrwaw-  
nych je doſpołnje widžecž, ſo ſ ſrwě žane ſbože wuroſcz njemóže,  
žane róže wěžneho poſoja ho njepoſběhaju, ale wjele bóle wóſty  
psychichodneho wjeczenja. Schtóž měni, ſo psches bitwy ſbože ſa  
ludh ſczěje, tón ho jara moli. Lud ſo pjerje — wjeřich pač  
bjerje. — Wjele ſlubow nam cžinjachu po tamnyh bitwach  
Napoleonowych, ale doſtali ſym mało. Schto pomhaſche wſchitkim  
mojim towařſham pschichodne ſbože, hdźż ho tola wjazy domoj  
wróčicž njemóžachu, ale dyrbjachu ſbleđnycž na honach ſewjernych?!  
A hdźż ſam na ho poſladam, mi ho hisheče do dženžniſcheho  
dnja ničtón ſa to podžaſowaſ njeje, ſo ſym tež ſwoju ſrej psche-  
lecz dyrbjaſ w zubje; ale kaſki džač dyrbjaſ ſadacž, wſchak tola  
ſadyn dobrý płođ ſ ſrwě njefroſež. Ta chzu ſpoſojom byč, hdźż  
junu po wotwołanju ſ tuteje cžaſnoſcze wſchech ſwojich lubyh  
ſažo namakam, ſiž ſu ho předy mje wróčili do wěžneje domisny.  
Chzu ho ſpoſojicž, pschetož moj ſow budže tola we wóznowſkei  
ſemi; młodemu narodej pač pschiwołam ſbože na pschichodne  
cžaſhy. —

\* \* \*

To bě powjescz ſestarjeneho nana, dopomijecze na jeho mko-  
doſcz, jako ſedžesche na ſamjeńnej lawz̄, pod ſotrejž drēmachu  
we wěžnej cžiſchinje bědžerjo ſ bitwy pola Budyschina. Cžichi  
wětsik nazu wobdawasche, — jeno dyž a dyž ſ daloka wot po-  
dnja hrimot pschinoschowasche; bě to hrimot kanonow ſ bitwiſhczā  
w Čechach, hdźż roſkorjena Němcžina ho na ho ſama ſlobjesche.  
A cžehodla ho bija? Šednocžicž ho chzedža psches krejſche-  
lecz! Poſta ſet ſu hižom ſa tym ſtali, a ſednocžili ho hisheče  
njeſzu, a to drje ho tež tón króč ſim njeradži. Kapali budža  
hisheče doſto ſokoło roſpadankow Němcžinh ſtacž — ſznamo  
wěžnje — a ſławnenmu Barbaroſſej mjes tym broda psches  
ſemju ſroſež! — Ranje ſłowjanſkih ſplahow jich wubudži ſ twier-  
deho ſzona, džen̄ narodow najmóžniſchich na ſemi. Nasch ſaſtup  
do ſławneho pschichoda pač njebudž ſ krewju wopanzany. Směrniſe  
ſchadžej ſkónzo naſchego wožiwenja, ſo by ſwěcžilo do pschichoda  
ſbožownego. Tola frucze wuſtupujm̄ pschežiwo ſwojim ſanicze-  
rjam, dha ſtupamy do ſtopow ſławnych naſchich wótzow! —

### Sa cžichi pjatk.

Džen̄ ſyłsow duſcha wita,  
Hdźż ſkronu černjowu  
Cži, hłowa ſrwawne ſbita,  
Sa wužmęch ſtajichu;  
Hdźż tebje ſchijzowachu  
Na horje Golgatha,  
Cže hróſbnje moricž dachu,  
So hela ſawyſka.

Wje njemylcze, wj druſy,  
Kož macze lubo ſwět  
A koſrymž Sbóžnik zuſy  
Te hižom wjele ſet;  
Njech w cžichej ſamotnoſci  
Sswój ſtysk džen̄ wuſkoržu  
A placžu w džakownoſci  
Wſchu luboſcz ſ luboſczu.

Tu cžiſche plakam, kleču,  
Ból jeho ſaſjuwam;  
Hdźże wižu nuſu wjetſchu,  
Kož cžerpi Sbóžnik tam?  
Wón ſczerpne połny ſměcha  
Se ſmjerču bědži ho  
A nima tola hrécha  
To Bože jehnjarſko.

Schtó bjes ſyłsow moħł ſtupiež  
Sſo pod ſchijz Sbóžnika  
A jeho wižecž wupiež  
Khelch hórfi wot Wótza?  
Ssyn Boži lubowaný,  
Kož ſama luboſcz je,  
Tón njefje naſche ranj  
A naſche poſlečze!

Hdźż ſmjerč ſo hižom méri  
Na tebje, Sbóžniko,  
Cže hisheče luboſcz cžeri,  
A nam ſkožicž woblicžo:  
Chzesch, předy hacž tu haſnje  
Cži wóčlo we ſmjerči,  
So wofſchewil by cžaſnje  
Naſch troſcht twój njebjefſki.

Duž, Khryste, rěč k tým ſvojim,  
Nót ſwiaty wotewr ty;  
Hlej, tu pod kſchijom twojim  
My plaežo ſtejmy.  
Njech poſlednje te ſkowa,  
Kíž rjelny pſched ſmjerču,  
Nam ſe ſwetneho doka  
Pucz k paradisej ſu!

K. A. Fiedler.

### Ti kſchije.

Povjedačlo po podawku se Šerbow.

(5. pokraczowanje.)

We L. nježiwachu ſo njemało, hdyž ſhonichu, ſo je ſo Žurij ſ rychtarjom domoj wróčil; tehoriunja ſwježeliſchtaj ſo jeho starſchej, hdyž jeho ſaſo wohladſchtaj, pſchetož ani jimaſ njebe předy ničo rjeſt. Taſkim poſroženjom chyſche džé jeju k temu pſchinueziež, ſo býſhtaj jemu kublo ſapiſacž dakoj. Duž džesche, hdyž ſo wonaj nad jeho pſchilhadom džiwaſhtaj: „Haj, tón króč ſym wojaſam wuſhoł, ale ſchtó wě, hdy mje ſaſo ſhabnu, hdyž mi ſapiſacž dacž njechataj. Tych, kotrychž ſu nětko wubrali, ſkoru we wójny ſabija; tak tež ſo mje teſak njeſminje.““

Nan drje jemu na to ničo njeſtomolvi, ale macž měnjeſche: „Hanžo, dajmoj jemu ſapiſacž, potom njetrjebam ſo wójny wjazy boječ.““

„Ta chzu ſebi pſhemylſlicž, i wſchak džé hiſcheze tak nuſne njeje!“ —

Hdyž bě ſo Žurij roſhotowacž woteschoł, praſeſche nan: „Jemu njeby wſchak ničo ſchodziło, byrnjež jeho wojaſy dotali a trochu woczeſali, to by tola ſwoju hruboſez ſhubil; tak myſli, ſo dyrbja ſo wſchitz pſched nim poſoricež. Hdy by jeno ta ſabita wójna njebyla, njebych jemu ſapiſacž dal: ale ſchtó džecžo radu do ſtracha poda? Pſchezo ſebi njevérju, jemu ſapiſacž dacž, ſchtó wě, kaſ ſo namaj poſudže, hdyž budže Žurij ſam ſwój knjeſ! Schto dha ty myſliſch?“

„Kaſ ſnadž budže roſomniſchi, pōčnjeſli do ſwojeho hornežla nuchacž; to wěſch, młodý hólz poſ ſemjana. Móžemoj džé ſej wuežinicž, ſo chzemoj hiſcheze někotre ſéta ſamaj hospodaricž; ženicž ſo bjes teho njetrjeba, wſchak móžu ja wſho derje ſastacž.“

„Wó, dha njech tak wostanje!“

Wjecžor powě macž Žurjej, ſchto běſhtaj ſ nanom wuežiniloj, a wón wotmolvi: „A ſchto, to pomha, byrnjež ſapiſane měl, hdyž chzetaj taſke wuměnjenje cžinicž, woſmu mje tola do wojaſow. Haj wſchak, wamaj je wſho jene, hacž mje ſatſela abo niz; njebych ſo ſam poſtaral, bych hižom teſak noſyl.““

„Ale, Žurjo, njerěč tak hļupje.“

„Nó, dha dajtaj mi bjeſe wſchego wuměnjenja ſapiſacž a potom njetrjebam ſo ničeho wjazy ſtrachowacž.““

„Chzu ſ nanom poręczecž, proſch tež ſam nana a njeſtajej ſo jemu tak hļupje. To dawno wěſch, ſo ſebi jeho ſ tým njeſchikoniſch.“

„Ach, to drje wěſch, macži, ſo mi date njeje, někoho proſheč; praſicž drje jemu chzu, njeſchzeſli paſ, potom njech moje dla poſeñdže mje, ſchtož chze.““

Ssobotu pſchi wobjedže ſiwaſhe macž na Žurja wjazy króč, wón wotmolwjeſhe jej ſ hlowu wiſo. Po wobjedže wosta pſchi nanje wo jſtwje, a hdyž běſhtaj ſamaj, džesche: „Nano, ty mohl mi kublo ſapiſacž dacž, ale bjeſe wſchego wuměnjenja. Njetrjebali ſo potom wójny boječ; njevémý džé ženje, hdy ſaſo wojaſow trjebaſa. Budžaſli ſ nowa bracž, pſchitndže naſkerje tež na mnje rjad. Duž by najlepje bylo, ſo bych hižom ſam hospodař byl; pſchetož hospodarja njeſoža nihdý na nihdý wſacž.““

„Hdyž hinaſ njeje, ſapiſacž drje ſo cži bjes wuměnjenja móže, ale hospodaricž buđu k najmjeñſchemu pjeſc lét ſam; ſmój ſ macžerju hiſcheze jara mkođaj, ſo bychmoj ſo hižom na wumjeň ſydnýloj. Trjebaſch namaj jeno ſlubicž, ſo ſo ſubla tak doſho mozowacž njechach, donž cži je ſamaj njeſamoj; dha móžemy na ſapiſ ſicž, byrnjež jutſje bylo!“

(Pſchichodnje dale.)

### Wjecžor a ranje wutrobj.

Sſo wjecžor cžemni wutrobje,  
Hdyž wſcho je wuhaſnylo,  
Schtož ſbože běſche žiweſke  
A wjeſele tu bylo;

S nim lóſchtne ſpěwy woněmja,  
Wſcha radoſez božmje praſi,  
Sſo móbre njebojo ſamróčza  
A ſkónzo jaſne taji.

Kaž po nozy paſ ſhadžuje  
Džen ſuppurojth ſaſy,  
Tak ſwita twojey wutrobje  
Tež ranje w rjeſchej kraſy.

A njechadža tu twoju nóz  
Cži žane ſerja jažnicž,  
Hlej, we njebu chze Boža móz  
Cže ſ wěčnym ſwětlem kraſnicž!

K. A. Fiedler.

### Wſchelake ſ bliſka a ſ daloka.

— 1. haprleje doſonja ſo 100 lét, ſo ſo Bismarck w Schönhausenje narodži. Schtož je wón naſhemu ludej byl, ſo ženje njeſapomni, a wožebje nětko ſo jeho wobras pſched naſchimaj wočomaj blyſchezi, hdyž w čaſhu cžežkeje ſwětneje wójny ſtejmy. My wěm, ſ kajkej wobhladniwoſću je naležnoſće naſchego luda a wótzneho kraja w poſlednjej wójny ſastupowal a tak ſo nam we wutrobje ſběha to cžiche pſchecže: Ach, hdy bychmy w tutym cžežkim čaſhu naſchego Bismarcka mjes nami měli! Wěſče budže jeho 100létnej narodný džen kažžiwe předowanje na naſche wutrobj ſkutkowacž: Stejný ſručze a twjerdže w duchu a myſli naſchego Bismarcka — potom naſch lud dobudže.

— Sſrjedu po jutrach, 7. haprleje, je, kaž kóžde lěto, hlowna ſhromadžiſna Macžiſy ſſerbskeje w „Sſerbskim Domje“ w Budyschinje.

„Pomhaſ Bóh“ njeje jenož pola knjeſow duchownych, ale je tež we wſchech pſchecda warńjach „Sſerbs. Nowin“ na wſach a w Budyschinje doſtač. Na ſchtořež ſéta placži wón 40 pj., jenotliwe cžiſka ſo ſa 4 pj. pſchedawaju.